

Claudiu Constantin Dinu, Mădălina Dinu

Fișe OEPA

Organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Include grilele de examen:

- *Primire în profesie – avocat stagiar 2013-2020*
- *Primire în profesie – avocat definitiv 2014-2020*
- *Absolvire INPPA 2013-2020*

Cu explicații ale variantelor de răspuns

Ediția a 5-a, revizuită și adăugită

Editura
Hamangiu
2021

CUPRINS

PARTEA I. FIȘE	1
FIȘA NR. 1. Principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat	3
FIȘA NR. 2. Primirea în profesia de avocat	19
FIȘA NR. 3. Incompatibilități, interdicții și nedemnități privind profesia de avocat	36
FIȘA NR. 4. Asistența judiciară	49
FIȘA NR. 5. Activitatea profesională a avocatului	58
FIȘA NR. 6. Drepturile și îndatoririle avocaților în raport cu clienții	67
FIȘA NR. 7. Raporturile dintre avocați	76
FIȘA NR. 8. Formele de exercitare a profesiei de avocat	84
FIȘA NR. 9. Modalitățile exercitării profesiei de avocat	100
FIȘA NR. 10. Drepturile și îndatoririle avocaților	104
FIȘA NR. 11. Regulile de deontologie profesională privind profesia de avocat	127
FIȘA NR. 12. Tabloul anual al avocaților	138
FIȘA NR. 13. Transferul, suspendarea și încetarea calității de avocat	144
FIȘA NR. 14. Răspunderea disciplinară a avocaților	149
FIȘA NR. 15. Răspunderea penală a avocaților	157
FIȘA NR. 16. Pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților	159
FIȘA NR. 17. Organele profesiei de avocat	165
FIȘA NR. 18. Sistemul de asigurări sociale al avocaților	180
 PARTEA A II-A. TESTE-GRILĂ EXAMENE	 189
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2013	191
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2014	194
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2015	198
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2016	202
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2017	206
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2018	210
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar (martie) 2019	214
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar (august) 2019	218
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2020	222
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2014	227
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2015	232
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2016	237
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2017	244
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2018	249
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv (martie) 2019	255
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv (august) 2019	262

Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2020	267
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2013	272
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2014	275
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2015	278
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2016	281
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2017	284
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2018	287
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2019	290
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2020	293
RĂSPUNSURI ȘI EXPLICAȚII	297
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2013	297
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2014	304
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2015	311
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2016	318
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2017	324
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2018	331
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar (martie) 2019	340
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar (august) 2019	347
Grile examen – primire în profesie ca avocat stagiar 2020	353
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2014	361
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2015	367
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2016	373
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2017	380
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2018	387
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv (martie) 2019	394
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv (august) 2019	401
Grile examen – primire în profesie ca avocat definitiv 2020	408
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2013	415
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2014	419
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2015	422
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2016	426
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2017	429
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2018	433
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2019	437
Grile examen de absolvire I.N.P.P.A. 2020	441

ACTIVITATEA PROFESIONALĂ A AVOCATULUI

Sediul materiei: art. 1-4 din Legea nr. 51/1995; art. 89-107 din Statutul profesiei de avocat; art. 2.1.1., art. 3.8. din Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană, art. 9 din Codul deontologic al avocatului român.

Noțiune – activitatea avocatului, conform Legii și Statutului profesiei, se concretizează prin forme specifice, expres și limitativ prevăzute de lege, aceste forme fiind un apanaj exclusiv (monopol) al corpului profesional avocațial.

I. ACTIVITĂȚILE SPECIFICE PROFESIEI DE AVOCAT

- ➞ potrivit art. 3 alin. (2) din Lege, formele de activitate prevăzute de lege **pot fi exercitate numai de către avocați**, dacă nu se dispune altfel;
- ➞ conform art. 3 alin. (4) din Statut, **este interzisă**, sub sancțiunile prevăzute de lege, **exercitarea oricărei activități specifice profesiei de avocat** de către o persoană fizică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și în tabloul avocaților sau, după caz, de către orice persoană juridică, cu excepția societății profesionale de avocați cu răspundere limitată;
- ➞ în privința sancțiunilor prevăzute de lege, art. 25 alin. (2) din Lege prevede că exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat de către o persoană fizică sau juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților aceluși barou **constituie infracțiune** și se pedepsește potrivit legii penale;
- ➞ în derularea activităților avocațiale prevăzute de lege, orice avocat, indiferent de forma de exercitare a profesiei, poate să încheie convenții de colaborare cu experți sau cu alți specialiști, în condițiile legii (art. 7 din Lege);
- ➞ activitățile specifice profesiei de avocat sunt prevăzute de art. 3 din Lege, constând în:

1. Consultații și cereri cu caracter juridic

- ➞ consultațiile juridice pot fi acordate în scris sau verbal în domenii de interes pentru client (avocatul poate întocmi și formula în numele și/sau în interesul clientului cereri, notificări, memorii sau petiții către autorități, instituții și alte persoane, în scopul ocrotirii și apărării drepturilor și intereselor legitime ale acestuia), precum:
 - ❖ redactarea și/sau furnizarea către client, prin orice mijloace, după caz, a opiniilor juridice și informațiilor cu privire la problematica solicitată a fi analizată;
 - ❖ elaborarea de opinii legale;
 - ❖ elaborarea proiectelor de acte juridice (contracte, convenții, statute etc.) și asistarea clientului la negocierile referitoare la acestea;
 - ❖ elaborarea proiectelor de acte normative;

- ❖ participarea în calitate de consultant la activitatea organelor deliberative ale unei persoane juridice, în condițiile legii;
- ❖ orice alte consultații în domeniul juridic.

2. Asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii

- ➔ asistarea și reprezentarea clientului cuprinde toate actele, mijloacele și operațiunile permise de lege și necesare ocrotirii și apărării intereselor clientului;
- ➔ avocatul asigură asistență și reprezentare juridică pentru apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor în fața:
 - ❖ instanțelor judecătorești;
 - ❖ organelor de urmărire penală;
 - ❖ autorităților cu atribuții jurisdicționale;
 - ❖ notarilor publici;
 - ❖ executorilor judecătorești;
 - ❖ organelor administrației publice;
 - ❖ instituțiilor și a altor persoane juridice.
- ➔ asistența judiciară presupune dezvoltarea în instanță, prin concluzii orale, a unor teze juridice propuse judecătorului ca modalități de soluționare a cauzei;
- ➔ textul legal [art. 2 alin. (3) și (4) din Legea nr. 51/1995] nu face nicio distincție între persoană fizică cetățean român sau cetățean străin ori apatrid;
- ➔ în principiu, asistența judiciară nu presupune reprezentare;
- ➔ există situații în care reprezentarea nu este posibilă, avocatul putând doar să asiste clientul (de exemplu, în cauzele de divorț, în fața instanțelor de fond, cu excepția situațiilor în care unul dintre soți execută o pedeapsă privativă de libertate, este împiedicat de o boală gravă, este pus sub interdicție, are reședința în străinătate sau se află în altă asemenea situație care îl împiedică să fie prezent personal);
- ➔ sunt însă și situații în care asistența/reprezentarea de către/prin avocat este obligatorie, partea neputând susține singură concluzii în fața instanțelor de judecată (de exemplu, cauzele penale în care asistența juridică este obligatorie).

3. Redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare

- ➔ prin această activitate un act juridic semnat în fața avocatului, care poartă o încheiere, o rezoluție, o ștampilă sau un alt mijloc verificabil de atestare a identității părților, a conținutului și a datei actului, în baza consimțământului exprimat de părți, poate fi prezentat notarului spre autentificare.
- ➔ în acest sens:

- ❖ avocatul este obligat să țină evidența actelor atestate și să le păstreze în arhiva sa profesională, în ordinea întocmirii lor;
- ❖ în termen de cel mult 3 zile de la data întocmirii actelor, avocatul este obligat să înregistreze operațiunea în Registrul electronic al actelor întocmite de avocați conform procedurii prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a registrului, aprobat de Consiliul U.N.B.R., sub sancțiunea inopozabilității față de terți, **cu excepția situației** în care părțile solicită expres înregistrarea la o dată ulterioară, când termenul curge de la data solicitării, ori situația în care părțile renunță expres la înscrierea actului în registrul electronic [art. 92 alin. (3) din Statut^[1]].

4. Asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate

- ➞ avocatul își poate asista/reprezenta juridic clientul în fața autorităților administrației publice locale sau centrale (primării, consilii locale, județene etc.);
- ➞ avocatul este obligat să țină evidența actelor întocmite, cu excluderea actelor întocmite pentru asistare și reprezentare, și să le păstreze în arhiva sa profesională, în ordinea întocmirii lor;
- ➞ în termen de cel mult 3 zile de la data întocmirii actelor, avocatul este obligat să înregistreze operațiunea în Registrul electronic al actelor întocmite de avocați, conform procedurii prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a registrului, aprobat de Consiliul U.N.B.R., sub sancțiunea inopozabilității față de terți.

5. Apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile acestora cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină

- ➞ avocatul își poate asista/reprezenta juridic clientul în fața diferitelor instituții publice (ministere, prefecturi sau alte autorități), notarilor publici, executorilor judecătorești, mediatorilor (este posibilă doar asistarea, nu și reprezentarea, în acest caz), experților etc.

6. Activități de mediere

- ➞ calitatea de avocat este compatibilă cu cea de mediator;
- ➞ potrivit Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator^[2], avocatul care dobândește calitatea de mediator potrivit prevederilor acestei legi, poate desfășura activitatea de mediere la sediul unde își exercită activitatea de bază;
- ➞ pe lângă activitatea de mediere, a cărei desfășurare este condiționată de dobândirea calității de mediator, avocatul, fără a deține o asemenea calitate, poate îndeplini activitatea de informare asupra avantajelor medierii;
- ➞ în procedura de mediere, părțile pot fi asistate de avocați, alții decât avocatul mediator.

^[1] Alin. (3) al art. 92 a fost introdus prin art. I pct. 28 din Hotărârea nr. 428/2018.

^[2] M. Of. nr. 441 din 22 mai 2006.

7. Activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil

- ➔ activitățile fiduciare exercitate de avocat pot consta în:
 - ❖ primirea în depozit, în numele și pe seama clientului, de fonduri financiare și bunuri, rezultate din valorificarea de titluri executorii după finalizarea unui litigiu, a unei medieri, a procedurii succesorale sau a lichidării unui patrimoniu;
 - ❖ plasarea și valorificarea, în numele și pe seama clientului, a fondurilor financiare și a bunurilor încredințate;
 - ❖ administrarea, în numele și pe seama clientului, a fondurilor sau a valorilor în care acestea au fost plasate.
- ➔ în exercitarea activităților fiduciare, avocatul trebuie:
 - ❖ să respecte întocmai limitele și durata mandatului încredințat, expres prevăzut în contractul de asistență juridică special încheiat;
 - ❖ să acționeze cu bună-credință, profesionalism și cu diligența unui bun proprietar, fără să se abată de la regulile specifice activității profesionale;
 - ❖ să administreze afacerile încredințate în interesul exclusiv al clientului;
 - ❖ să nu influențeze clientul, direct sau indirect, în scopul de a obține beneficii proprii, în afara onorariului de avocat;
 - ❖ să informeze corect și cu promptitudine clientul cu privire la executarea mandatului fiduciar și a rezultatelor obținute.
- ➔ în executarea mandatului (în cazul activității judiciare), avocatul poate să desfășoare:
 - ❖ activități de consultanță;
 - ❖ operațiuni de conservare a substanței și valorii fondurilor financiare și bunurilor încredințate;
 - ❖ operațiuni de plasare a fondurilor în active mobiliare sau imobiliare, valori mobiliare și alte instrumente financiare;
 - ❖ administrarea și valorificarea plasamentelor efectuate prin contractarea de operațiuni materiale și efectuarea de operațiuni juridice menite să sporească valoarea și lichiditatea plasamentelor;
 - ❖ activități conexe, cum ar fi completarea declarațiilor de impozit și plata acestora și a celorlalte datorii ale clientului legate de administrarea unor asemenea proprietăți, culegerea fructelor și încasarea veniturilor sau a altor rezultate ale investițiilor, mijlocirea/medierea operațiunilor financiare;
 - ❖ orice operațiuni în numerar privind plăți, încasări, efectuări de depozite bancare, compensări, rambursări impuse de natura activității încredințate.

8. Stabilirea temporară a sediului pentru societăți reglementate de Legea nr. 31/1990 la sediul profesional al avocatului și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate

- ➔ stabilirea temporară a sediului unor societăți reglementate de Legea nr. 31/1990 la sediul profesional al avocatului presupune utilizarea sediului profesional al avocatului pentru scopul limitat al

constituirii legale și autorizării funcționării societății sau, după caz, pentru mutarea sediului ori pentru stabilirea unui sediu secundar al societății în cauză;

- ➔ stabilirea sediului temporar al unei societăți comerciale la adresa unui birou de lucru ce aparține unei forme de exercitare a profesiei de avocat **este nelegală și nestatutară**, deoarece art. 104 din Statut prevede că această stabilire temporară se realizează la „*sediul profesional al avocatului*” (deci la sediul principal sau secundar), și nu la biroul de lucru;
- ➔ în vederea stabilirii temporare a sediului societății în cauză, avocatul va întocmi și va semna cu reprezentantul acesteia un contract separat de asistență juridică având numai acest obiect;
- ➔ perioada pentru care sediul societății în cauză este stabilit la sediul profesional al avocatului nu poate depăși un an, iar dovada sediului se face cu contractul de asistență juridică;
- ➔ avocatul poate îndeplini orice formalități legale necesare în vederea înregistrării, în numele și pe seama clientului, a societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, a părților de interes, a părților sociale și a acțiunilor, în condițiile legii;
- ➔ în acest sens:
 - ❖ avocatul va întocmi și păstra registre de părți de interes, părți sociale sau de acțiuni, emise de societățile înregistrate de acesta în numele și pe seama clientului;
 - ❖ avocatul poate efectua, la cererea clientului, operațiuni în aceste registre, inclusiv cesiuni și constituirii de garanții;
 - ❖ avocatul poate emite, la cererea persoanei îndreptățite, extrase din aceste registre.
- ➔ **Concluzii:**
 - ❖ avocatul poate **stabili temporar** sediul unei societăți comerciale, perioadă **care nu poate depăși 1 an**; opinăm că această perioadă de 1 an nu poate fi prelungită cu încă 1 an, chiar dacă s-ar încheia un contract de asistență juridică nou în acest sens;
 - ❖ stabilirea temporară a sediului unei societăți comerciale se face **la sediul profesional al avocatului**;
 - ❖ stabilirea temporară a sediului societății comerciale la sediul avocatului **se face pentru o finalitate anume prevăzută expres de lege**: constituirea legală și autorizarea funcționării societății comerciale, pentru mutarea sediului ori pentru stabilirea unui sediu secundar al societății în cauză, înregistrarea, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate;
 - ❖ această stabilire temporară a sediului societății comerciale **se va face în temeiul unui contract separat de asistență juridică** având acest obiect, contract semnat de avocat și reprezentantul societății; soluția este firească având în vedere că avocatul îndeplinește una dintre activitățile permise de art. 3 din Legea nr. 51/1995;
 - ❖ **dovada sediului** societății comerciale, pentru perioada de maxim 1 an de zile, **se va face cu contractul de asistență juridică**.

9. Activități de curatelă specială potrivit Legii și Statutului profesiei de avocat

- avocatul poate îndeplini activitatea de curator special, în condițiile legii (în baza art. 58 C. proc. civ., respectiv art. 167 C. proc. civ.);
- în cadrul activității judiciare, în îndeplinirea acestei sarcini, avocatul are toate drepturile și obligațiile reprezentantului legal;
- în cazul în care avocatul are calitatea de curator special, sunt aplicabile întocmai toate principiile și regulile de bază ale relației dintre avocat și client;
- în consecință, activitatea de curatelă specială, în această situație, este o activitate avocațială;
- fiecare barou organizează un Registru al avocaților care pot fi desemnați de instanțele judecătorești, în condițiile legii, în calitate de curatori speciali, în care sunt înregistrați toți avocații care au consimțit să îndeplinească activitatea de curator special.

10. Orice mijloace și căi proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii

II. CONTRACTUL DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ

- în concret, pentru derularea activităților specifice profesiei, avocatul înscris în tabloul baroului are dreptul să asiste și să reprezinte orice persoană fizică sau juridică, **în temeiul unui contract de asistență juridică**;
- constituie legea părților între avocat și clientul său;
- fiind o convenție sinalagmatică, dă naștere la două obligații reciproce: prestarea serviciilor avocațiale către client și plata contravalorii acestei prestații;
- prevede în mod expres obiectul și limitele mandatului primit, precum și onorariul stabilit;
- contractul de asistență juridică are următoarele **trăsături**:
 - ❖ **Regula**: se încheie în formă scrisă (cerută *ad probationem*);
Excepția: poate fi încheiat, în mod excepțional, și în formă verbală, însă contractul în formă scrisă va fi redactat în cel mai scurt timp posibil.
 - ❖ dobândește dată certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență;
 - ❖ trebuie să îndeplinească toate condițiile cerute de lege pentru încheierea valabilă a unei convenții;
 - ❖ poate fi încheiat și prin orice mijloc de comunicare la distanță. În acest caz, data încheierii contractului este data la care a intervenit acordul de voință între avocat și client. Se prezumă că avocatul a luat cunoștință despre încheierea contractului la una dintre următoarele date:
 - a) data la care contractul a sosit prin fax sau e-mail (semnătură electronică) la sediul profesional al avocatului; dacă transmisiunea prin fax are loc după ora 19:00, se prezumă că avocatul a luat cunoștință în ziua lucrătoare următoare zilei transmisiunii;
 - b) data primirii contractului semnat prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.
 - ❖ încheierea unui contract de asistență juridică este permisă a se realiza prin email, în condițiile art. 121 din Statut, dar **cu obligativitatea unei semnături electronice**. În acest caz opinăm că **atât avocatul, cât și clientul trebuie să folosească semnătura electronică atunci când con-**

tractul de asistență se va încheia prin email. În ceea ce privește semnătura electronică, urmează a se avea în vedere Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică^[3];

- ❖ poate lua forma unei scrisori de angajament care să indice raporturile juridice dintre avocat și destinatarul scrisorii, inclusiv serviciile avocațiale și onorariul, semnată de avocat și transmisă clientului;
 - ❖ se consideră a fi fost încheiat în mod tacit dacă clientul a achitat onorariul menționat în cuprinsul acestuia, achitarea acestui onorariu semnificând acceptarea contractului de către client (caz în care data încheierii contractului este considerată a fi data menționată în cuprinsul contractului);
 - ❖ se încheie în atâtea exemplare câte părți sunt (exemplare multiple);
 - ❖ avocatul va ține o evidență strictă a contractelor încheiate într-un registru special și va păstra în arhiva sa un exemplar al fiecărui contract și un duplicat sau o copie a oricărei împuterniciri de reprezentare primite în executarea contractelor.
- **forma** contractului de asistență juridică este prevăzută în Anexa nr. I la Statut; în ceea ce privește **valoarea probatorie de înscris a contractului de asistență juridică**, art. 239 alin. (1) din Statut prevede că înscrisurile întocmite de avocat pentru *organizarea activității și legitimarea sa față de terți au forță probantă deplină până la înscrierea în fals*, iar la alin. (2) lit. a) din același text se enumeră, printre altele, și contractul de asistență juridică;
- acest contract are o serie de clauze „prestabilite” de la care părțile nu pot deroga, dar și clauze care pot fi supuse negocierii și înțelegerii părților;
- contractul de asistență juridică trebuie **să cuprindă în mod obligatoriu** următoarele elemente [art. 122 alin. (1) din Statut]:
- a) datele de identificare ale formei de exercitare a profesiei, denumirea, sediul profesional și reprezentantul acesteia;
 - b) datele de identificare ale clientului: se indică persoana reprezentantului legal, precum și mandatarul clientului, dacă este cazul; dacă o persoană juridică este reprezentată prin administrator judiciar sau lichidator judiciar (persoană fizică sau juridică), **clientul formei de exercitare a profesiei este persoana juridică reprezentată în acest mod special, și nu administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar** (aceștia sunt reprezentanți);
 - c) obiectul contractului, care poate fi limitat la una sau mai multe dintre activitățile prevăzute de art. 3 din Lege ori poate avea caracter general, dând dreptul avocatului la acte de administrare și conservare a patrimoniului clientului;
 - d) onorariul;
 - e) atestarea identității clientului sau a reprezentantului acestuia; în conformitate cu art. 122 alin. (1) lit. e) din Statut, contractul de asistență juridică trebuie **să cuprindă în mod obligatoriu**, printre altele, *atestarea identității clientului* sau a reprezentantului acestuia. În modelul de contract de asistență juridică, prevăzut în Anexa I la Statut, este inserată, la finalul contractului, următoarea expresie: „(Forma de exercitare a profesiei)... Atest data, conținutul actului și identitatea semnatarului prezentului contract, prin avocat”. În concluzie, atunci când se perfec-

^[3] Republicată în M. Of. nr. 316 din 30 aprilie 2014.

tează un contract de asistență juridică, avocatul atestă data, conținutul actului și identitatea clientului, sens în care împuternicirea emisă în baza contractului nu mai trebuie să poarte, în mod obligatoriu, și semnătura clientului;

f) modul de soluționare a litigiilor între avocat și client;

g) semnăturile părților.

➔ lipsa elementelor prevăzute de la lit. a)-e) și g) atrage **nevalabilitatea contractului**, dacă s-a produs o vătămare ce nu poate fi altfel remediată;

➔ sub aspect **formal**:

- ❖ contractul de asistență juridică va fi tipărit în formulare tipizate și înseriate ce vor conține sigla U.N.B.R., cea a baroului emitent, denumirea „Uniunea Națională a Barourilor din România” și cea a baroului emitent. Cu acordul prealabil al baroului de la sediul lor profesional principal, formele de exercitare a profesiei pot emite și utiliza, pe cheltuiala lor și prin mijloace proprii, formularele menționate în lege, în mod individual, personalizate cu elementele de identificare ale formei de exercitare a profesiei. În acest caz, formele de exercitare a profesiei vor solicita baroului acordarea de serii unice pentru formularele pe care le vor emite în sistem propriu și personalizat;
- ❖ pentru uzul în raporturile cu clienții străini, contractele de asistență juridică vor putea fi redactate într-o limbă de circulație internațională, cu condiția asigurării corespondenței depline a traducerii cu modelul cuprins la Anexa nr. I din Statut;
- ❖ contractul de asistență juridică fiind un înscris întocmit de avocat pentru legitimarea sa față de terți are forță probantă deplină până la înscrierea în fals [art. 239 alin. (1) din Statut];
- ❖ în ceea ce privește legitimarea față de terți a avocatului, art. 126 din Statut consacră o serie de reguli specifice:
 - contractul de asistență juridică prevede, în mod expres, *întinderea puterilor* pe care clientul le conferă avocatului;
 - în baza contractului de asistență, avocatul se legitimează față de terți prin împuternicirea avocațială întocmită conform anexei nr. II la Statut;
 - în lipsa unor prevederi contrare, avocatul este împuternicit *să efectueze orice act specific profesiei pe care îl consideră necesar* pentru realizarea intereselor clientului;
 - pentru activitățile prevăzute expres în cuprinsul obiectului contractului de asistență juridică, *acesta reprezintă un mandat special*, în puterea căruia avocatul poate încheia, sub semnătură privată sau în formă autentică, *acte de conservare, administrare ori dispoziție în numele și pe seama clientului*;
- ❖ contractul de asistență juridică încheiat cu respectarea dispozițiilor art. 122 din Statut constituie unicul mijloc de probă al raporturilor dintre client și avocat [art. 122 alin. (7) din Statut^[4]];
- ❖ contractul de asistență juridică, legal încheiat, este titlu executoriu cu privire la restanțele din onorariu și alte cheltuieli efectuate de avocat în interesul clientului [art. 30 alin. (5) din Legea nr. 51/1995 și art. 124 alin. (1) din Statut].

^[4] Alin. (7) al art. 122 a fost introdus prin art. I pct. 30 din Hotărârea nr. 428/2018.

↩
NB

Efectele contractului de asistență juridică:

- părțile pot modifica contractul de asistență juridică, cu respectarea dispozițiilor legale, a statutului și, după caz, a condițiilor prevăzute în contract;
- contractul de asistență juridică prevede, în mod expres, întinderea puterilor pe care clientul le conferă avocatului. În baza acestuia, avocatul se legitimează față de terți prin împuternicirea avocațială;
- în lipsa unor prevederi contrare, avocatul este împuternicit să efectueze orice act specific profesiei pe care îl consideră necesar pentru realizarea intereselor clientului;
- pentru activitățile prevăzute expres în cuprinsul obiectului contractului de asistență juridică, acesta reprezintă un mandat special, în puterea căruia avocatul poate încheia, sub semnătură privată sau în formă autentică, acte de conservare, administrare ori dispoziție în numele și pe seama clientului;
- avocatul, precum și clientul au dreptul să renunțe la contractul de asistență juridică sau să îl modifice de comun acord, în condițiile prevăzute de statutul profesiei (în acest caz, va înceta și contractul de asistență juridică);
- contractul de asistență juridică, legal încheiat, este titlu executoriu;
- cheltuielile efectuate de avocat în interesul procesual al clientului se estimează anticipat la momentul încheierii contractului și se desocotesc pe măsura informării documentate a clientului cu privire la cuantumul și destinația lor (părțile pot suplimenta aceste cheltuieli, pe parcursul derulării contractului, prin acte adiționale);
- prin acest contract, avocatul își asumă obligații de diligență (avocatul își va reprezenta clientul cu diligența unui bun profesionist, în limitele legii);
- în baza contractului, avocatul trebuie să asiste și să reprezinte clientul cu competență profesională, prin folosirea cunoștințelor juridice adecvate, a abilităților practice specifice și prin pregătirea rezonabil necesară pentru asistarea sau reprezentarea concretă a clientului;
- potrivit acestui raport contractual, avocatul va acționa cu promptitudine în reprezentarea clientului, în conformitate cu natura cauzei.

➤ **contractul de asistență juridică încetează prin:**

- ❖ îndeplinirea mandatului;
 - ❖ denunțarea unilaterală a clientului sau a avocatului;
 - ❖ acordul părților;
 - ❖ pierderea calității de avocat;
 - ❖ decesul uneia dintre părți.
- toate litigiile privitoare la nașterea, modificarea, stingerea, interpretarea și executarea contractului de asistență juridică pot fi supuse regulilor de arbitraj și regulilor de procedură prevăzute de Lege și Statut.

2020

GRILE EXAMEN – PRIMIRE ÎN PROFESIE CA AVOCAT STAGIAR

1. Este adevărat că:

- A. un avocat își poate exercita concomitent activitatea în două forme de exercitare a profesiei de avocat, dacă are acceptul Consiliului Baroului din care face parte;
- B. este interzisă, prin lege, exercitarea oricărei activități specifice profesiei de avocat, de către orice persoană juridică;
- C. alegerea organelor de conducere a profesiei de avocat se face numai prin vot secret.

2. În ceea ce privește cererea de primire în profesia de avocat, este adevărat că:

- A. orice persoană poate face opoziție la această cerere în termen de 10 zile de la afișarea acesteia pe pagina web a Baroului și a U.N.B.R.;
- B. opoziția la această cerere este de competența Baroului la care a fost înregistrată cererea de primire în profesie;
- C. Decanul Baroului va pronunța o hotărâre motivată asupra cererii de primire în profesie, pe care o va comunica U.N.B.R. în termen de cel mult 15 zile de la expirarea termenului de opoziție.

3. Este interzis avocatului:

- A. ca în exercitarea oricărei activități specifice profesiei de avocat să încheie contracte de asistență juridică cu persoane juridice care au calitatea de mandatar ai altor persoane juridice care sunt beneficiarii activităților profesionale ale avocatului;
- B. fost judecător să pună concluzii la instanța unde a funcționat, timp de 7 ani de la încetarea funcției de magistrat;
- C. ca în exercitarea oricăror activități recunoscute de lege avocatului să colaboreze în orice mod cu persoane juridice care desfășoară, fără drept, activități specifice profesiei de avocat.

4. Avocatul AA, avocat aflat pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, dobândește calitatea de președinte al consiliului de administrație al unei societăți pe acțiuni. În acest caz:

- A. avocatul AA devine incompatibil, această incompatibilitate putând fi constatată de Comisia de Disciplină a Baroului, chiar și din oficiu;
- B. avocatul AA nu se află într-un caz de incompatibilitate, fiind îndreptățit să exercite profesia de avocat concomitent cu calitatea de președinte al consiliului de administrație al unei societăți pe acțiuni;
- C. continuarea activității specifice de avocat de către avocatul AA, după dobândirea calității de președinte al consiliului de administrație al unei societăți pe acțiuni, constituie abatere disciplinară gravă, sancționată cu excluderea din profesie.

5. În ceea ce privește verificarea unui caz de nedemnitate a unui avocat:

- A. această verificare se va efectua, după convocarea în scris a avocatului verificat, care se poate realiza numai prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire;

- B. această verificare se va efectua numai după încunoștințarea avocatului cu privire la cazul de nedemnitare prin luarea la cunoștință a conținutului plângerii sau al sesizării;
- C. această verificare este de competența Comisiei de Disciplină a Baroului din care face parte avocatul verificat.

6. Avocatul AA a fost desemnat, potrivit legii, să acorde asistență judiciară. În acest caz:

- A. avocatul AA are dreptul să primească de la beneficiarul asistenței judiciare sume de bani cu titlu de acoperire a cheltuielilor de deplasare;
- B. avocatul AA poate refuza exercitarea mandatului primit pentru motive justificate, Decanului Baroului din care face parte avocatul AA revenindu-i competența de a aprecia caracterul justificat sau nejustificat al refuzului;
- C. avocatul AA nu are dreptul să primească de la beneficiarul asistenței judiciare niciun fel de sume de bani ori alte recompense.

7. Radierea unui avocat din Registrul de asistență judiciară, conform legii:

- A. poate fi dispusă, în toate cazurile, pentru o perioadă de 3 ani;
- B. poate fi dispusă pe o perioadă de 3 ani, dacă se constată săvârșirea consecutivă a două abateri de la obligațiile prevăzute de lege;
- C. este de competența Consiliului Baroului din care face parte avocatul.

8. Avocatul AA a redactat un act juridic (contract) între B și C, atestând identitatea părților, a conținutului și a datei acestuia. În acest caz:

- A. actul juridic poate fi prezentat notarului public spre autentificare, în baza consimțământului exprimat de B și C;
- B. operațiunea de atestare a actului juridic trebuie înregistrată în Registrul electronic al actelor întocmite de avocat, în termen de 3 zile de la data întocmirii actului, sub sancțiunea nulității acestuia;
- C. operațiunea de atestare a actului juridic nu se mai înregistrează în Registrul electronic al actelor întocmite de avocat dacă părțile renunță expres la înscrierea actului în acest registru.

9. Onorariul avocatului pentru activitatea desfășurată:

- A. reprezentând dobândirea, sub orice formă, a unor aporturi din activitatea juridică realizată de avocat este permis dacă în contractul de asistență juridică a fost stipulat și un onorariu fix;
- B. poate face obiectul unei contestații din partea clientului, ce se va soluționa de Decanul Baroului, care va pronunța o decizie motivată ce poate fi atacată la Consiliul U.N.B.R.;
- C. poate fi stabilit și în monedă străină, sub condiția ca plata acestuia să respecte prevederile privind regimul legal al plăților.

10. Este adevărat că:

- A. avocatul nu este obligat, în nicio situație, să motiveze refuzul preluării unui caz ce se propune a-i fi încredințat, dacă acesta nu corespunde crezului său profesional;
- B. în scopul asigurării secretului profesional, avocatul trebuie să păstreze lucrările avocațiale numai la sediul profesional sau în spațiile avizate în acest sens de Decanul Baroului;

2020

GRILE EXAMEN – PRIMIRE ÎN PROFESIE CA AVOCAT STAGIAR

1. Răspuns: C

Grila are în vedere principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat.

Un avocat nu poate fi înscris decât într-un singur barou și nu își poate exercita concomitent activitatea în două sau mai multe forme de exercitare a profesiei, potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Statut. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

Exercitarea activităților specifice profesiei de avocat de către persoanele juridice este interzisă, cu excepția societăților profesionale de avocați cu răspundere limitată. Varianta de răspuns de la litera B nu are în vedere și această excepție, ceea ce determină ca răspunsul să fie greșit.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă prin raportare la prevederile art. 4 alin. (2) din Statut, conform căruia, alegerea organelor de conducere ale profesiei de avocat se face numai prin vot secret.

2. Răspuns: AB

Potrivit dispozițiilor art. 17 alin. (3) și (4) din Statut, în termen de 10 de zile de la afișarea cererii pe pagina web a baroului și a U.N.B.R., orice persoană poate face opoziție la cererea de primire în profesie, indicând motivele și arătând împrejurările și probele pe care își întemeiază opoziția, aceasta fiind de competența baroului la care a fost înregistrată cererea de primire în profesie. Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de răspuns de la litera C este greșită, întrucât Consiliul baroului (iar nu Decanul) va pronunța o hotărâre motivată asupra cererii de primire în profesie, pe care o va comunica U.N.B.R. în termen de cel mult 10 zile (iar nu 15 zile) de la expirarea termenului de opoziție, așa cum prevăd dispozițiile art. 20 alin. (2) din Statut.

3. Răspuns: AC

Grila are în vedere interdicțiile privind profesia de avocat. Astfel, este interzis avocatului ca în exercitarea oricărei activități din cele prevăzute la art. 3 din Lege să colaboreze în orice mod cu persoane fizice sau juridice care îndeplinesc acte ori desfășoară fără drept activități specifice profesiei de avocat, precum și să încheie contracte de asistență juridică cu persoane juridice care au calitatea de mandatar ai altor persoane fizice sau juridice care sunt beneficiarii activităților profesionale ale avocatului, conform dispozițiilor art. 41¹ alin. (1) și (1¹) din Statut. Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de răspuns de la litera B este greșită, întrucât interdicția pentru fostul judecător de a pune concluzii la instanța unde a funcționat este de 5 ani de la încetarea funcției de magistrat, conform dispozițiilor art. 20 alin. (8) din Legea nr. 51/1995.

4. Răspuns: C

Grila are în vedere incompatibilitățile profesiei de avocat. În ipoteza în care un avocat de pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, dobândește calitatea de președinte al consiliului de administrație al unei societăți pe acțiuni, aceasta determină incompatibilitatea calității de avocat cu cea de președinte al consiliului de administrație, continuarea activității specifice de avocat după momentul dobândirii calității de președinte al consiliului de administrație constituind abatere disciplinară gravă, sancționată cu excluderea din profesie, conform prevederilor art. 29 alin. (1) lit. e) și art. 30 alin. (3) din Statut. În ceea ce privește organul competent să constate cazul de incompatibilitate, acesta este Consiliul Baroului, care are ca și atribuții verificarea și constatarea incompatibilităților avocaților chiar și din oficiu, conform art. 30 alin. (1) din Statut.

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este corectă, variantele de la literele A și B fiind greșite.

5. Răspuns: B

Varianta de răspuns de la litera A este greșită, întrucât, conform dispozițiilor art. 26² alin. (2) din Statut, „verificarea cazului de nedemnitate a unui avocat se efectuează *după convocarea în scris, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, a avocatului verificat, trimisă la sediul său profesional. Convocarea se poate face și prin înștiințare în scris, printr-un mijloc de comunicare ce asigură conservarea dovezii și a datei la care s-a făcut înștiințarea, ori prin luarea la cunoștință prin semnătură*”. Prin urmare, convocarea avocatului se poate realiza în oricare dintre modalitățile mai sus menționate, nu doar prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, cum în mod eronat se menționează în cuprinsul variantei de răspuns de la litera A.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, verificarea cazului de nedemnitate efectuându-se numai după încunoștințarea avocatului cu privire la cazul de nedemnitate prin luarea la cunoștință a conținutului plângerii ori al sesizării, conform prevederilor art. 26² alin. (3) din Statut.

Verificarea cazului de nedemnitate a avocatului este de competența Consiliului Baroului [art. 26¹ alin. (1) din Statut], iar nu a Comisiei de Disciplină a Baroului, cum în mod eronat se menționează în cuprinsul variantei de răspuns de la litera C.

6. Răspuns: BC

Potrivit dispozițiilor art. 156 din Statut, avocatul care acordă asistență judiciară nu are dreptul să primească de la beneficiar niciun fel de sume de bani ori alte recompense, nici chiar cu titlu de acoperire a cheltuielilor. Față de dispoziția menționată, avocatul desemnat să acorde asistență juridică nu are dreptul de a primi de la beneficiarul asistenței nici măcar sume de bani cu titlu de acoperire a cheltuielilor de deplasare. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este greșită, în timp ce varianta de la litera C este corectă.

Conform prevederilor art. 153 alin. (1) și (4) din Statut coroborate cu cele ale art. 72 alin. (1) din Lege, avocatul desemnat să acorde asistență juridică poate refuza exercitarea mandatului primit numai în caz de conflict de interese sau pentru alte motive justificate, decanului baroului revenindu-i competența de a aprecia asupra caracterului justificat sau nejustificat al refuzului ori renunțării. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este corectă.